

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-1/20/1344

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksioon
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	07.07.2020 Tallinnas
Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötleja	Viru Vangla aadress: Ülesõidu 1, 41536 Jõhvi e-posti aadress: viruv.info@just.ee

RESOLUTSIOON:

Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 3, isikuandmete kaitse seaduse (IKS) 56 lõike 1, § 56 lg 2 punkti 8 ja § 24 lõike 1 alusel teen **täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:**

- vaadata uuesti läbi Viru Vangla 20.03.2020 vastus nr 6-10/8531-2 ning iga Viru Vangla logi juures eraldi välja tuua, miks andmeid vaadati, salvestati, muudeti või kustutati. Teabe väljastamisest keeldumise korral põhjendada keeldumist ning viidata õiguslikule alusele.
- ülejäänud osas jätan kaebuse rahuldamata.

Määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 27.07.2020

Ettekirjutuse täitmisest teatage hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Riigiasutus saab käesoleva ettekirjutuse vaidlustada Vabariigi Valitsuse seaduse §-s 101 toodud korras.

Andmesubjektist kaebaja, kelle õigusi see ettekirjutus puudutab, saab vaidlustada käesoleva ettekirjutuse 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS

Kui isikuandmete töötleja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda isikuandmete töötleja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks isikuandmete kaitse seaduse § 59 lõike 1 alusel.

Kui riigiasutusest isikuandmete töötleja ei täida Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutust, pöördub inspeksioon isikuandmete kaitse seaduse § 59 lg 3 alusel protestiga halduskohtusse.

FAKTILISED ASJAOLUD:

Andmekaitse Inspeksioonis sai 14.04.2020 xxx (kaebuse esitaja) kaebuse, mille kohaselt Viru Vangla 20.03.2020 vastus nr 2-3/620-2 ei sisaldanud kogu teavet, mida ta oli taotlenud. Lisaks leiab kaebaja, et vangla vastus oleks pidanud olema ametliku kinnitusega.

ISIKUANDMETE TÖÖTLEJA SELETUS:

04.05.2020 vastus:

Selgitame, et kaebajale on edastatud kõik päringus esitatud logid. Kahetsusväärset on tekkinud Viru vangla vastuskirjas nr 6-10/8531-2 xxx haigusjuhu xxx numbriline viga. Vastuskirjas on trükitud ekslikult xxx. Kinnipeetav on esitanud päringu haigusjuhu nr xxx kohta, mille Viru vangla on talle ka 20.03.2020 edastanud.

Vastuskirjaga nr 6-10/8531-2 on xxx edastatud kõik haigusjuhtude xxx, xxx ja xxx logid. Sellekohase kinnituse oleme saatnud ka 22.04.2020 Andmekaitse Inspeksiooni päringule nr 2.1.-1/20/865.

Viru vangla on xxx edastanud vastuskirja meditsiinosakonna juhataja digitaalse allkirjaga ja logide andmed edastanud kinnises ümbrikus. Selgituseks lisame, et kinnipeetava logide andmed küsib meditsiinosakond alati ametliku päringuna aadressilt itabi@rik.ee, kes omakorda teeb päringu AS Medisofti, kes on Vangiregistris kasutusel oleva terviseinfosüsteemi "Liisa" volitatud töötaja. Saadud vastuse logide andmetega edastab meditsiinosakonna referent kinnipeetavale kinnises ümbrikus.

Selgitusi, milliseid tegevusi Vangiregister logib, millised logid näitavad andmete sisestamist, millised muutmist, millised kustutamist ja millised vaatamist, meditsiinosakond kinnipeetavale anda ei saa, sest vangla meditsiinosakonnal puudub selgituste andmiseks vastav teave ja pädevus ning need ei kuulu meditsiini valdkonda. Selgitusi logide tähenduste kohta saab anda Vangiregistri vastutav töötaja ja/või volitatud töötaja, kelleks on Justiitsministeerium ja AS Medisoft.

Selgitame, et kinnipeetavate terviseandmeid infosüsteemis (Vangiregistri osaks olev „Liisa“) vaatavad ja töötlevad vastavalt tööalasele vajadusele vangla volitatud meditsiinosakonnas töötavad meditsiinitöötajad.

22.06.2020 vastus:

Esitasite Viru Vanglale 14.05.2020 täiendava järelepärimise xxx kaebuse osas, mis puudutas Vangiregistri liideseks oleva terviseandmete infosüsteemi „Liisa“ (edaspidi Liisa) logisid. Viitate oma päringus Isikuandmete kaitse üldmäärusele.

Esmalt peame vajalikuks selgitada, et kuigi Liisas kajastatakse vangidele mh tsiviilõigusliku lepingu alusel osutatavaid tervishoiuteenuseid, siis tegemist on VangS § 51 lg 1 p 1 ja § 53 lg 1 p 6 kohaselt ühe osaga Vangiregistri andmekogust, mille eesmärk on teabe kogumine karistuse täideviimise kohta. Seega ei kohaldu vangla hinnangul Liisa andmekogule mitte Isikuandmete kaitse üldmäärus, vaid IKS § 1 lg 1 p 2 kohaselt IKS regulatsioon. Samuti toome siinkohal välja, et Vangiregistri vastutavaks töötajaks on VangS § 51 lg 2 järgi Justiitsministeerium, kes lähtub andmekogu pidamisel Vabariigi Valitsuse 01.03.2018 nr 19 määrusest „Kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhooldusaluste andmekogu põhimäärus“ (edaspidi Põhimäärus). Liisat haldab Põhimääruse § 4 lg 3 ja lg 5 kohaselt AS Medisoft. Viru Vangla on Põhimääruse § 4 lg 1 p 1 kohaselt Vangiregistri volitatud töötaja.

Eelnevast tuleneb, et Viru Vangla ei ole isik, kes määrab, millisel kujul Liisa kasutamise logisid säilitatakse – vangla saab need isikule edastada ainult kujul, nagu need on talle AS Medisofti poolt väljastatud. Käesoleval hetkel AS Medisofti logid ei kajasta tegevuse sisu (nt kas andmeid vaadati, salvestati, muudeti või kustutati).

Vangla selgitab, et vangla kohustuseks on VangS § 49, 52 ja 53 järgi vangidele tervishoiuteenuste osutamine, sh tervishoiuteenuse osutamise korraldamine. Tervishoiuteenuse osutamisega kaasneb vältimatult vajadus töödelda vangi terviseandmeid (eriliigiliste isikuandmete töötlemine IKS § 20 lg 1 p 1 tähenduses). Samuti sätestab VangS § 53 lg 1 p 6 õiguse töödelda eriliigilisi isikuandmeid, et vanglateenistus saaks määrata vangi erinevaid riske. Seega kasutatakse Vangiregistris olevaid andmeid erinevatel, vangistuse täideviimist korraldavate tegevuste käigus.

Tõdeme, et IKS § 24 järgi annavad andmesubjektile õiguse saada erinevat teavet enda isikuandmete töötlemise kohta. Samas tuleb välja tuua, et IKS regulatsiooni kohaselt on isikuks, kellele andmesubjekt saab päringu esitada, vastutav töötleja. Nagu eespool märgitud, siis Viru Vangla on Vangiregistri volitatud töötlejaks. Vangla on tulnud seniselt vangidele, sh xxx vastu ning ise edastanud AS-lt Medisoft välja küsitud Liisa logisid. Rõhutame veelkord, et vangla poolt on need edastatud sellises vormis, nagu need on saadud. Vanglal ei ole võimalik logisid täiendada Teie poolt küsitud teabega. Küsimusele, miks ei väljastanud Viru Vangla teavet ametliku kinnitusega, selgitame et vastavalt Haldusmenetluse seaduse § 24 lg 4 järgi saab vangla kinnitada väljatrükki ainuüksi juhul, kui see õigus on talle antud seaduse või määrusega. Vabariigi Valitsuse 24. septembri 2002. a määruse nr 305 „Allkirja ning ärakirja, väljavõtte või väljatrüki õigsuse ametliku kinnitamise õigust omavate haldusorganite määramine” § 5 ei anna vanglale õigust kinnitada Justiitsministeeriumi andmekogu väljatrükke. Kahjuks oli jäänud see eelmises vastuses kajastamata.

Vangla peab vajalikuks siiski märkida, et andmesubjekti õigus saada enda kohta õiguskaitseasutuse, st vangla poolt töödeldavat teavet, ei ole absoluutne. Nii sätestab IKS § 27 lg 3, et vastutav töötleja võib keelduda andmesubjekti taotluse menetlemisest, kui sellega kaasneksid ülemääraseid kulutused. Remargi korras toome välja, et sarnane õigus keelduda teabenõude täitmisest on sätestatud AvTS § 23 lg 2 p 3.

Nagu vangla eespool tähelepanu juhtis, siis vangide isikuandmeid, sh eriliigilisi isikuandmeid, töödeldakse karistuse täideviimise eesmärgil vangi erinevate riskide maandamiseks ja vangla kohustuste täitmiseks. Andmete töötlemise õiguspärasust ja lubatavust tagatakse vangla kui volitatud töötleja poolt erinevate, nii infotehnoloogiliste kui ka organisatoorsete meetmetega. Nii on vanglas nt Põhimääruse § 4 lg 4 p 3 kohaselt määratud teenistujad, kellel on juurdepääs Liisa andmekogule. Teenistujad on põhjalikult instrueeritud, millistel eesmärkidel on andmete töötlemine lubatud ning vangla teostab Põhimääruse § 21 lg-s 2 sätestatud ulatuses jooksvat kontrolli töötlemise õiguspärasuse osas. Käesoleval juhul puuduvad andmed, et xxx andmete töötlemine Viru Vangla teenistujate poolt ei oleks olnud põhjendatud.

Kokkuvõtteks asume seisukohale, et vanglal kui volitatud, mitte vastutaval töötlejal ei ole võimalik täiendada xxx 20.03.2020 edastatud AS-lt Medisoft saadud logisid. Andesubjektil, kui tal on seoses andmebaasi ülesehitusega täiendavaid küsimusi, võimalik pöörduda Vangiregistri vastutava töötleja Justiitsministeeriumi poole. Samuti puudub Viru Vanglal pädevus ametlikult kinnitada AS Medisoft poolt väljastatud Liisa logisid. Ka selles küsimuses on andmesubjektile pädevaks vastajaks Justiitsministeerium.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Isikuandmete töötlemise toimingute põhjuste väljastama jätmine

Isikuandmete kaitse seaduse § 36 sätestab, et vastutav ja volitatud töötleja peavad logisid vähemalt järgmiste automatiseeritud süsteemides tehtavate isikuandmete töötlemise toimingute kohta: kogumine; muutmine; lugemine; avalikustamine; edastamine; ühendamine; kustutamine.

Isikuandmete kaitse seaduse § 24 kohaselt on inimesel õigus saada vastutavalt töötlejalt kinnitust selle kohta, kas teda käsitlevaid isikuandmeid töödeldakse, ning sellisel juhul tutvuda isikuandmetega. Sealjuures peab andmetöötleja suutma ära põhjendada, mis põhjusel on toimunud isikuandmete töötlemine (sh vaatamine, kogumine, muutmine, kustutamine). Selleks tuleb välja selgitada täpsed asjaolud – nt kas üldse osutati tervishoiuteenust, millal, kes, millega seoses, millal käidi vastuvõtul või mis protseduure tehti, millal andmeid vaadati jne.

Andmekaitse Inspeksioon ei nõustu Viru Vangla seisukohaga, et antud asjas on vastutavaks töötlejaks Justiitsministeerium, kellele andmesubjekt saab päringu esitada. Selgitame, et Justiitsministeerium on vastutav töötleja osas, mis puudutab vangiregistri pidamist, ajakohastamist ja järjepidevat toimimist. Iga vangla jääb enda töödeldavate andmete vastutavaks töötlejaks vangiregistris. Samas ei ole Viru Vangla vastutav töötleja teiste vanglate poolt teostatud andmetöötlustoimingute osas.

Seetõttu tuleb Viru Vanglal vaadata uuesti läbi 20.03.2020 vastus nr 6-10/8531-2 ning iga Viru Vangla logi juures eraldi välja tuua, miks andmeid vaadati, salvestati, muudeti või kustutati. Teabe väljastamisest keeldumise korral põhjendada keeldumist ning viidata õiguslikule alusele.

Teabe ametliku kinnitusega väljastama jätmine

AvTS § 17 lg 4 sätestab, et teabevaldaja peab väljastama teabe ametliku kinnitusega, kui kinnitus on vajalik teabenõudja õiguste ja vabaduste kasutamiseks ning kohustuste täitmiseks. Antud juhul ei ole kaebaja põhjendanud, milliste õiguste ja vabaduste kasutamisega ja kohustuste täitmisega oleks olnud teabe väljastamine ametliku kinnitusega. Lähtuvalt eeltoodust vastuse edastamine ilma selle ametliku kinnitamiseta taotluse täitmist õigusvastaseks ei muuda ning kaebus jääb selles osas rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

vaneminspektor
peadirektori volitusel